

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Т. В. Мірошніченко

“28” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародний бізнес»
(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Чемчикаленко Р. А. – к.е.н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

_____ Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Ірина ДЕРІД
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та консалтингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

січня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародний бізнес»

(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором

(обов'язкова / за вибором)

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“07” січня 2025 року, протокол № 10

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

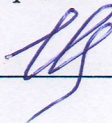
Чемчикаленко Р. А. – к.е.н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Протокол від “06” січня 2025 року № 9

В. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

(підпис)

Ірина ШКОДІНА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

(підпис)

Сергій АРХІВЧУК

(прізвище та ініціали)

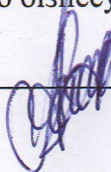
Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “06” січня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітньої програми

«Міжнародний бізнес»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» полягає у формуванні системи теоретичних та фахових компетентностей стосовно структури, функціонування, регулювання та здійснення міжнародного фінансового менеджменту компанії.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 18. Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

ФК 19. Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

ФК 20. Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
у тому числі підготовка до контрольної роботи	
10 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері

міжнародних економічних відносин.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи міжнародного фінансового менеджменту

Тема 1. Зміст та система міжнародного фінансового менеджменту

Специфіка та завдання міжнародного фінансового менеджменту. Місце та роль міжнародного фінансового менеджменту у системі управління компаніями. Мета міжнародного фінансового менеджменту. Фінансові стратегії та моделі поведінки міжнародних компаній.

Тема 2. Валютно-фінансове середовище міжнародної компанії

Місце та роль валютно-фінансових відносин в діяльності міжнародної компанії. Вплив динаміки валютного курсу на конкурентоспроможність і діяльність міжнародних компаній. Міжнародні компанії на світовому валютному ринку. Валютні операції міжнародних компаній. Опціонні, свопові та арбітражні операції міжнародної компанії. Національне регулювання валютних операцій міжнародних компаній.

Тема 3. Активи міжнародних компаній

Управління короткостроковими активами і зобов'язаннями міжнародних корпорацій. Інструменти управління довгостроковими активами і зобов'язаннями міжнародних корпорацій. Інвестиції міжнародної компанії в цінні папери. Дохідність і ризик цінних паперів міжнародних компаній. Формування міжнародного портфелю цінних паперів. Конверсія валюти і нарахування відсотків

Тема 4. Міжнародна оцінка вартості активів компанії

Організація експертного оцінювання вартості підприємства. Основні принципи оцінки вартості активів компанії.. Етапи вибору методів визначення вартості підприємства та їх інформаційне забезпечення Методи дохідного підходу в оцінюванні вартості підприємства Оцінка вартості підприємства методами ринку капіталу та ринкових угод.

Розділ 2. Корпорації на ринку капіталів та сучасна фінансова політика західних фірм

Тема 5. Вартість і структура капіталу міжнародної корпорації

Економічний зміст, функції і склад капіталу. Методи визначення вартості власного капіталу. теорія арбітражного ціноутворення С. Росса. Структура капіталу і вартість компанії. Графічний аналіз ціни капіталу і ризику. Структура капіталу і ідеальне фінансове середовище: теорема Модільяні і Міллера. Структура капіталу і ризик. Модель вартості капіталу (CAPM).

Тема 6. Управління фінансовими ресурсами міжнародної компанії

Особливості формування фінансових ресурсів міжнародної компанії. Вибір джерел фінансування з врахуванням їх ризику. Управління грошовими потоками міжнародної компанії. Управління короткостроковими активами і пасивами міжнародної компанії. Управління довгостроковими активами і пасивами міжнародної компанії. Фінансовий менеджмент у сфері прямих іноземних інвестицій.

Тема 7. Міжнародний податковий менеджмент компанії

Сутність та економічний зміст міжнародного податкового планування. Етапи міжнародного податкового планування діяльності корпорацій. Межі міжнародного

податкового планування та використання угод про усунення подвійного оподаткування. Трансфертні ціни та їх вплив на стратегію податкового планування у міжнародних компаніях. Податкове навантаження та ефективність міжнародного податкового планування. Управління податковими ризиками в групі компаній міжнародної корпорації.

Тема 8. Управління міжнародними грошовими потоками компанії

Сутність грошового потоку, критерії класифікації та види грошових потоків. Управління грошовими потоками підприємства. Аналіз грошових потоків підприємства.

Тема 9. Фінансовий менеджмент міжнародних інвестиційних проектів компанії

Особливості і структура інвестиційних проектів. Оцінка та критерії відбору інвестиційних проектів. Методи оцінки інвестиційних проектів. Альтернативні методи оцінки інвестиційних проектів. Портфель реальних інвестиційних проектів.

Тема 10. Управління міжнародними фінансовими ризиками компанії

Характеристика ризиків об'єкта фінансового управління. Класифікація фінансових ризиків підприємства за основними ознаками. Характеристика основних видів систематичних та несистематичних ризиків підприємства. Сутність, цілі та завдання управління фінансовими ризиками підприємства. Система основних завдань управління фінансовими ризиками. Основні принципи управління фінансовими ризиками. Функції та механізм управління фінансовими ризиками. Основні етапи процесу управління фінансовими ризиками. Зовнішні та внутрішні фактори, що генерують фінансові ризики підприємства. Ризик та ефективність міжнародних капіталовкладень.

Тема 11. Фінансова звітність міжнародної компанії та методи її аналізу

Форми фінансової звітності та їх призначення. Баланс міжнародної компанії. Звіт про прибутки та збитки міжнародної компанії. Консолідований звіт про акціонерний капітал і звіт про рух грошових коштів. Основні фінансові коефіцієнти і їх аналіз.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи міжнародного фінансового менеджменту												
Тема 1. Зміст та система міжнародного фінансового менеджменту	4	2				2						
Тема 2. Валютно-фінансове середовище міжнародної компанії	6	2	2			2						
Тема 3. Активи міжнародних компаній	4	2				2						
Тема 4. Міжнародна оцінка вартості активів компанії	6	2	2			2						
Разом за розділом 1	20	8	4	0	0	8						
Розділ 2. Корпорації на ринку капіталів та сучасна фінансова політика західних фірм												
Тема 5. Вартість і структура капіталу міжнародної корпорації	9	4	2			3						
Тема 6. Управління фінансовими ресурсами міжнародної компанії	9	4	2			3						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7. Міжнародний податковий менеджмент компанії	6	2				4						
Тема 8. Управління міжнародними грошовими потоками компаній	6	2				4						
Тема 9. Фінансовий менеджмент міжнародних інвестиційних проектів компанії	9	4	2			3						
Тема 10. Управління міжнародними фінансовими ризиками компаній	7	2	2			3						
Тема 11. Фінансова звітність міжнародної компанії та методи її аналізу	14	6	4			4						
Підготовка до контрольної роботи	10					10						
Разом за розділом 2	70	24	12	0	0	34						
Усього годин	90	32	16	0	0	42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Валютно-фінансове середовище міжнародної компанії	2
2.	Міжнародна оцінка вартості активів компанії	2
3.	Вартість і структура капіталу міжнародної корпорації	2
4.	Управління фінансовими ресурсами міжнародної компанії	2
5.	Фінансовий менеджмент міжнародних інвестиційних проектів компанії	2
6.	Управління міжнародними фінансовими ризиками компаній	2
7.	Фінансова звітність міжнародної компанії та методи її аналізу (аналіз активів і пасивів та ліквідності міжнародного бізнесу)	2
8.	Фінансова звітність міжнародної компанії та методи її аналізу (аналіз фінансової стійкості та ділової активності міжнародного бізнесу)	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	2	3
1.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на семінарське заняття за темою 1 «Зміст та система міжнародного фінансового менеджменту». Прочитати рекомендовані літературні джерела. На аркуші паперу формату А4 написати есе на тему: «Історичні етапи розвитку міжнародного фінансового менеджменту».	2

1	2	3
2.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 2 «Валютно-фінансове середовище міжнародної компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Самостійно доповнити конспект лекцій.	2
3.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 3 «Активи міжнародних компаній». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Прочитати рекомендовані літературні джерела. Самостійно доповнити конспект лекцій.	2
4.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 4 «Міжнародна оцінка вартості активів компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
5.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 5 «Вартість і структура капіталу міжнародної корпорації». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань. Підготувати есе на тему «Інструменти оптимізації структура капіталу міжнародної корпорації»	3
6.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 6 «Управління фінансовими ресурсами міжнародної компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	3
7.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 7 «Міжнародний податковий менеджмент компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Самостійно доповнити конспект лекцій.	4
8.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 8 «Управління міжнародними грошовими потоками компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Самостійно доповнити конспект лекцій.	4
9.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 9 «Фінансовий менеджмент міжнародних інвестиційних проєктів компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	3
10.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 10 «Управління міжнародними фінансовими ризиками компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	3
11.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 11 «Фінансова звітність міжнародної компанії та методи її аналізу». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	4
12.	Підготовка до контрольної роботи	10
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» є контрольна робота.

Мета контрольної роботи є формування у студентів системи знань з дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент», основою яких є набуття практичних навичок щодо використання інформаційних систем та технологій у процесі здійснення практичної діяльності у відповідному фаховому напрямку.

Семестрова контрольна робота є індивідуальним комплексним завданням. Контрольна робота включає в себе тестування (оцінюється в автоматичному режимі на платформі Moodle – <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5777> – у 5 балів) та діагностичне завдання у вигляді розрахункової задачі (оформлюється на папері А4 або в електронному вигляді в форматі .doc, .pdf чи .xlsx з подальшим розміщенням на сторінці курсу в Moodle, й оцінюється у 5 балів). Відповідно максимальна кількість балів за виконання контрольної роботи – 10 балів.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» використовуються три групи методів :

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших інформаційних систем і технологій;

наочні – демонстрація реальних інформаційних систем і технологій у фінансах, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв’язання практичних задач та кейсів – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Міжнародний фінансовий менеджмент»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
1	2	3	4
ПРН1.	Відповідально ставитися до професійного само-вдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція, розв’язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН2.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань

1	2	3	4
ПРН7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
ПРН9.	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН14.	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН18.	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	Розповідь, пояснення, лекція, робота з нормативно-правовими актами й довідковими матеріалами	Оцінювання усних відповідей на семінарських (практичних) заняттях, тестів
ПРН23.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація

1	2	3	4
ПРН25.	Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	Дискусія, демонстрація реальних інформаційних систем і технологій у фінансах	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН 27.	Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.	Розповідь, пояснення, лекція, робота з нормативно-правовими актами й довідковими матеріалами	Оцінювання усних відповідей на семінарських (практичних) заняттях, тестів
ПРН 28.	Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії озвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів	Презентація результатів виконання практичних завдань, тестування

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою статей, тез доповідей, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Методами контролю з дисципліни «Міжнародний фінансовий менеджмент» є поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої та самостійно знайденої інформації;

- дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

- виконання розрахунково-аналітичних завдань зі сфери майбутньої фахової діяльності з допомогою існуючих інформаційних систем та технологій;

- обговорення наукових статей з тематики семінарських занять;

- перевірка виконання письмових завдань, винесених на самостійну роботу студента за темою;

письмовий контроль у вигляді тестів;
виконання контрольної роботи;
підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі екзамену є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем. Він здійснюється під час проведення екзамену у вигляді тестування, відповіді на теоретичне питання й вирішення розрахункового завдання. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – 80 хвилин. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Структура екзамену:

діагностичне завдання (теоретичне питання) – 20 балів (2 теоретичні питання x 10 балів)

тести – 10 балів (5 тестових завдань x 2,0 бали);

практичне завдання – 10 балів.

Критерії оцінювання теоретичне питання:

– *повнота та логічність відповіді (3 бали):*

3 бали – відповідь повністю розкриває суть питання, демонструє логічну послідовність, чітко сформульовані основні поняття та їх взаємозв'язки;

2 бали – відповідь загалом коректна, але не повністю висвітлює всі ключові аспекти питання або містить незначні логічні неточності;

1 бал – відповідь містить суттєві прогалини або суперечливі моменти, але певні базові поняття все ж представлені коректно;

0 балів – відповідь не відповідає суті питання або відсутня;

– *глибина теоретичних знань та аналізу (3 бали):*

3 бали – відповідь демонструє глибоке розуміння ключових теоретичних концепцій та їх практичного застосування в міжнародному фінансовому менеджменті;

2 бали – відповідь містить теоретичні знання, але не у всіх випадках чітко пояснює їх практичне значення або не використовує прикладів;

1 бал – відповідь демонструє поверхове розуміння теми або подає лише основні терміни без пояснення їх значення;

0 балів – відповідь не демонструє знань з теми;

– *застосування прикладів та аргументація (2 бали):*

2 бали – відповідь підкріплена доречними ілюстраціями або прикладами, які демонструють практичне застосування теоретичних знань;

1 бал – відповідь містить приклади, але вони не є достатньо конкретними або не зовсім коректно демонструють концепції;

0 балів – відсутність прикладів або аргументації;

– *коректність використання термінології (1 бал)*

1 бал – відповідь містить правильне і доречне використання спеціалізованої фінансової термінології;

0 балів – відповідь містить помилки у використанні фінансових термінів;

– *структура та оформлення відповіді (1 бал):*

1 бал – відповідь чітко структурована, легко читається і відповідає академічним вимогам;

0 балів – відповідь погано структурована, без чіткої послідовності або оформлена з помилками.

Критерії оцінювання практичного завдання:

– *правильність застосування формул і методів розрахунку (3 бали):*

3 бали – усі використовувані формули та методи розрахунку повністю відповідають

вимогам задачі. Студент чітко та коректно обирає метод вирішення;

2 бали – використані формули та методи в цілому правильні, але допущені незначні помилки в їх застосуванні або виборі;

1 бал – використані формули або методи частково неправильні, що призвело до суттєвих неточностей у вирішенні задачі;

0 балів – формули і методи застосовані неправильно або не відповідають вимогам задачі;

– *правильність і точність розрахунків (3 бали):*

3 бали – усі розрахунки виконані правильно та точно, без арифметичних або логічних помилок;

2 бали – допущені незначні арифметичні помилки, які не суттєво впливають на кінцевий результат;

1 бал – існують кілька арифметичних або логічних помилок, які суттєво впливають на кінцевий результат;

0 балів – помилки в розрахунках призвели до неправильного результату;

– *логічність та послідовність розв'язку (2 бали):*

2 бали – вирішення задачі логічно викладено, усі кроки послідовно та аргументовано пояснені;

1 бал – вирішення задачі частково нелогічне або має незначні порушення у послідовності викладу;

0 балів – вирішення задачі нелогічне або без належної послідовності;

– *коректність інтерпретації результатів й застосування фінансово-економічної термінології (2 бали):*

2 бали – результати коректно інтерпретовані з урахуванням специфіки міжнародного фінансового менеджменту, зроблені відповідні висновки, і в цілому відповідь містить коректне та доречне використання спеціалізованої фінансової термінології;

1 бал – результати коректно інтерпретовані з урахуванням специфіки міжнародного фінансового менеджменту, зроблені відповідні висновки, але відповідь містить незначні неточності в використанні спеціалізованої фінансової термінології.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11				
3	5	3	5	5	5	3	3	5	5	8	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми

Для допуску до складання екзамену здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 8 балів за різні види завдань (табл. 9.1). Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Семестровий контроль з дисципліни у формі написання контрольної роботи є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента.

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	0-4
Робота над практичними завданнями	за логічну правильність дій та їх послідовність	1
	за відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді	1
	за вміння інтерпретувати отримані результати	1-2
Робота над індивідуальним завданням	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	0-10

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту. Навчальний посібник / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій. – Київ : Центр навчальної літератури, 2020. – 488 с.
2. Школьник І. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник / І. Школьник, В. Кремень. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 488 с.
3. Кузнецова С. Фінансовий менеджмент. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 124 с.

Допоміжна література

1. Бердинець М.Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі : навчальний посібник / М. Д. Бердинець, А. В. Сурженко. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 352 с.
2. Бігдан І. А. менеджмент : навчальний посібник / І. А. Бігдан, Л. І. Лачкова, В. М. Лачкова. – Харків : ХДУХТ, 2017. – 202с.
3. Васьківська К. В. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / К. В. Васьківська, О. А. Сич. – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
4. Годованець О.В. Міжнародний фінансовий менеджмент. Опорний конспект лекцій / О. В. Годованець. – Тернопіль, 2012. – 105 с.
5. Лачкова В. М. Фінансовий менеджмент у банку: навчальний посібник / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук І. Л. – Харків : Видавець Іванченко І. С., 2017. – 180 с.

6. Олексів І. Б. Міжнародний фінансовий менеджмент : навчальний посібник / І. Б. Олексів, О. Є. Кузьмін, В. В. Івасюк. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 192 с.

7. Плотніков О. В. Фінансовий менеджмент у транснаціональних корпораціях / О. В. Плотніков. Видавництво 2-ге доповнене. – Київ : Кондор, 2011. – 350 с.

8. Рак Т. М. Міжнародні фінанси: навчально-методичний посібник / Т. М. Рак, Г. В. Снопенко, В. І. Дубницький. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 327 с.

9. Школьник І. О. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / І. О. Школьник. – Київ : Ліра, 2015. – 301 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <http://intranz.eerc.kiev.ua> – Бібліотека Консорціума економічної освіти та досліджень.

2. <http://www.liga.kiev.ua> – Інформаційно-пошукова система законодавства України.

3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.

4. <http://www.uinpei.kiev.ua> – Українська система науково-технічної та економічної інформації.

5. <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/programne-zabezpechennya-dlya-rozporядnikiv-ta-oderzhuvachiv-byudzhetnikh-koshtiv> – Програмне забезпечення для розпорядників та одержувачів бюджетних коштів [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної казначейської служби України.

6. <http://sfs.gov.ua/elektronna-zvitnist/spetsializovane-klientske-program/> – Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до "Єдиного вікна подання електронної звітності" [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної фіскальної служби України.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародний фінансовий менеджмент» режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5777> .